

ikke er mit Ønske at røre ved, foreslaas der nu indført saadanne Ændringer i Forrentnings- og Afdragsforholdene, at Ligestilling opnaas, nemlig derved at Husmanden efter denne Lov faar sit Laan, der hidtil har været behandlet som en Helhed, delt i 3 Parter, for det første den Part, som udgør $\frac{9}{10}$ af Købesummen for Jorden, og som han altsaa kan faa udbetalt paa et tidligt Tidspunkt som Forskud, dernæst selve Byggelaanet, der igen deles i 2 Dele, nemlig een Del, som skal forrentes ganske som Tilfældet har været ved Loven af 4. Oktober 1919, og en anden Del, der ikke skal forrentes, men som skal afdrages før nogen anden Del af Laanet. Den Part, der skal forrentes af Byggelaanet, foreslaas her sat til 8 000 Kr. Jeg skal om et Øjeblik omtale, at det er min Hensigt at foreslaa, at det Beløb, der skal forrentes efter Loven af 4. Oktober 1919, ligeledes bliver 8 000 Kr. Det, hvormed Byggeomkostningerne overstiger dette Beløb, bliver altsaa givet som rentefrit Laan efter lægge de gældende Love. Derved vil der efter min Mening være opnaaet den Ligestilling, som det er ønskeligt at opnaa. Med Hensyn til Jorden vil det altsaa være saaledes, at den Husmand, der tager Jord i offentligt Eje i Brug, skal betale den ved Vurderingerne fastsatte Forrentningssum, medens den Mand, der køber Jord efter denne Lov, skal betale Rente af den Købesum, han betaler. For Bygningernes Vedkommende vil der i begge Love blive fastsat en Størstepart, nemlig 8 000 Kr., som skal forrentes, og dernæst en Mindrepart, som ikke skal forrente, men som skal afdrages før nogen anden Del af Laanet.

Naar disse Ændringer gennemføres, vil det imidlertid være nødvendigt, at der foretages visse andre Ændringer angaaende Tilvejebringelsen af de Laanebeløb, der her er Tale om. Jeg foreslaar derfor i § 11, at der i de 3 Finansaar 1925—26, 1926—27 og 1927—28, ligesom Tilfældet er nu, skal stilles ialt 12 Mill. Kr. til Raadighed for dette Formaal foruden de 500 000 Kr. der er stillet til Raadighed for Lejehuses Overgang til Selveje. Men medens det tidligere har været saaledes, at de $\frac{2}{5}$ af det Laan, der ydedes, blev udredet af Statslaanefonden og de $\frac{3}{5}$ af Statskassen, med Bemyndigelse for Finansministeren til at afsætte disse $\frac{3}{5}$ af Laanet gennem Hypotekbanken, saa vil det nu være ret uheldigt at dele Laanet i disse to Dele: en $\frac{2}{5}$ og en $\frac{3}{5}$, naar vi i Forvejen med Hensyn til Forrentning og Afdrag har delt Laanet i 3 Parter: et Jordlaan, en rentebærende Del

af Byggelaanet og en rentefri Del af Byggelaanet; det lader sig nok gøre at kombinere disse to Delingsmaader, men det vilde give en meget indviklet Obligationsform og en meget vanskelig forstaaelig Udregning af Rente- og Amortisationsbeløbet. Efter Forhandlinger med Finansministeriet har jeg derfor ment det rigtigt at foreslaa, at det herefter bliver saaledes, at kun Jordlaanet udredes af Statslaanefonden. Derved kommer Statslaanefonden til at udrede noget mindre end hidtil; den har, som sagt, hidtil udredt de $\frac{2}{5}$, men de $\frac{9}{10}$ af Jordens Værdi vil sandsynligvis gennemsnitlig ikke udgøre mere end ca. $\frac{1}{3}$ af det samlede Laanebeløb. Altsaa Statslaanefondens Deltagelse gaar ned fra ca. 40 pCt. til 33. Men da Finansministeriet har gjort opmærksom paa, at Statslaanefonden, hvis Virksomhed helst skulde kunne hvile i sig selv, for Øjeblikket arbejder under saadanne Vilkaar, at man ikke tør lægge mere over derpaa end højst nødvendigt, tror jeg, at denne Nedgang i, hvad Statslaanefonden skal yde, ogsaa set fra et finansministerielt Standpunkt, er ønskelig i Øjeblikket.

Hvad dernæst Byggelaanet angaar, foreslaas det her, at dette fuldt ud ydes af Statskassen, men saaledes at Finansministeren er bemyndiget til at afsætte den rentebærende Del af Laanet, altsaa 8 000 Kr., gennem Hypotekbanken. Derved vil den Del, som Hypotekbanken overtager, blive formindsket, idet det tidligere har været 3 Femteparter af Laanet, men nu for et typisk Gennemsnits-Husmandsbrug kun bliver 4 Niendeparter af Laanet. Men da Lovgivningsmagten i de senere Aar har lagt stærkt Beslag paa Hypotekbanken ved Tilvejebringelse af Laan, navnlig i Forbindelse med Boligfonden, kan det ogsaa være ønskeligt, at Hypotekbankens Arbejde i saa Henseende blev lettet. For Statskassen vil der altsaa blive et noget større Beløb at udrede, men til Gengæld faar Statskassen den Fordel, at alt, hvad der hedder Statstilskud, efter dette Lovforslag fuldstændig bortfalder.

Jeg tror hermed at have omtalt de Ændringer, som er indført i dette Lovforslag vedrørende Opførelse af Husmandsbrug, og skal meget anbefale dette Lovforslag til Tingets Velvillie, idet jeg altsaa tror, at der dermed er opnaaet en saadan Ligestilling med Loven af 4. Oktober 1919 vedrørende Oprettelse af Brug paa Jord i offentligt Eje, som vi alle, uanset, hvilket Standpunkt vi i øvrigt har til de to Lovgivningssystemer, maa anse for ønskelig. Men samtidig dermed ønsker jeg at fremsætte For-